

En gnu før lunsj (og bushpig til kvelds)

For en ihuga elg- og hjortejeger er det nærmest toppen av lykke å bli trukket ut som vinner av årets Drømmereise. Og spesielt når reisen går til Kwalata i Sør-Afrika!

FOTO: ROY WESTGÅRD

ABONNENT OG IHUGA JEGER Kåre Jørgensen forsøker å riste stivheten ut av en røggerkropp som er vant til betydelig mer fysisk aktivitet enn det som har vært mulig de siste 16–18 timene. Veien fra Gardermoen til Johannesburg er lang, og ekstra lang ble den da et forrykende uvær i München forsinket avreisen derfra med gode fire timer sent i går kveld. Men alt har en ende og omsider slipper vi endelig ut av flyet tidlig på morgen. Såpass tidlig at tankene på en liten jakttur før kvelds absolutt synes mulig.

Men det er før vi innser at det å passere Våpenkontoret på Johannesburg Internasjonale flyplass, fremdeles med humøret og våre respektive våpen i behold, også er en sann tålmodighetsprøve. To direkte svære innfødte rister oppgitt på sine kloke hoder over den enorme arbeidsmengden, som plutselig og ubarmhjertig blir en voldsom og nesten uutholdelig belastning på en ellers akseptabel dag!

To-tre skjemaer for hver våpeneier, kopier i hytt og pine, samt protokollføringer ved hjelp av en god, gammeldags kontordame er omsider gjennomført til punkt og prikke. Og de heldige vinnerne er sju døgnville og jaktgale nordmenn, som nesten ikke tør å tro at vårt afrikanske eventyr endelig nærmer seg med stormskritt.

SOUTH AFRICAN BUSHPIG: Denne særegne Sør-Afrikanske villsvinarten er ikke spesielt pen, men utfordrende å jakte på, da den primært i bevegelse etter mørkets frambrudd.

VILTRIKT: Giraff og sebra er begge arter vi ofte tenker på som Afrika. Begge artene er godt representert på Kwalata viltfarm. Giraffene gjorde sebrajakten ekstra utfordrende, ettersom de tårnhøye dyrene aktivt ble brukt som utkikksposter av sebraflokkene. Giraffenes vakt-somme øyne og advarende snøft gjorde ansmygningen til en gedigen utfordring!

Spennende jakt. Selv om vår meget høflige og korrekte sjåfør gjør sitt beste for å transportere oss på en rask og bekvem måte ut i villmarka, er det god og vel bekmørkt når vi til slutt kan svinge inn foran campen vi skal bo i og jakte fra. Direkte oversatt fra zulu betyr Zingela rett og slett «jakt» og det er det vi virkelig har tenkt å gjøre her på Kwalata Wilderness.

Denne jaktfarmen eies av Reinhard Heuser og markedsføres i Norge av Tom Jensen gjennom hans jaktreiselselskap Safari Management. Mange norske jegere griner litt hånlig på nesa av farmjakt i Sør-Afrika, men det er garantert før de har forsøkt det selv. Selv om altså jaktområdene er avgrenset av høye gjerder på alle kanter, er dyrene like ville og vanskelig å jakte på, om ikke verre enn ute i det fri. Samtidig som 13 000 hektar med til dels tett vegetasjon og svært varierende topografi gir deg nærmest ubegrensede muligheter til fysisk utfoldelse.

Mens amerikanske jegere med betydelig større pengebok enn kondisjon ofte ikke har noe særlig ønske å svette for mye, er vår norske

SITRENDE SPENNING: Første morgenen på jakt i et totalt ukjent kontinent og masse nye viltarter. Ikke rart spenningen er til å ta og føle på for Kåre Jørgensen (t.v.).

GLISER GODT: Rune (t.h.) er rimelig blid etter å ha felt et særdeles fint eksemplar av Afrikas spøkelse; den vakre og majestetiske kuduen. Jaktguiden Riaan er den første til å gratulere.

FOTO: ROY WESTGÅRD

jaktkultur omtrent helt motsatt. Her i Norge har vi liksom ikke fortjent å felle en elg eller en hjort, hvis det ikke er forbundet med betydelig fysisk slit!

Og det er kanskje det som er det fineste ved jakta her nede, du avgjør hvor i stor grad hvor anstrengende du ønsker at jakta skal være. Vil du sitte på post og vente ved et vannhull, ja, så gjør du det. Men vil du heller kjøre rundt og spotte dyr, før en vanligvis lang og slitsom ansmyging kanskje ender med en brukbar skuddsjanse, så gjør du det.

Det er ingen tvil om hva guidene foretrekker, de er jo jegere sjøl, og smygjakta er uten tvil svært spennende. Derfor er det heller ingen overdrivelse at nordiske jegere er populære her nede, nettopp fordi de ikke er redde for å gå litt og bli svette!

Gyselig kaldt! Grytidlig neste morgen er det ingen bønn, alle må gjennom en obligatorisk prøveskyting av rifla for å sjekke at ikke kikertsiktet har fått en støyt under flytransporten og dermed kommet ut av posisjon med endret treffpunkt som følge.

Det er lett å glemme at vi er ganske høyt til fjells, om lag 1500–1600 meter over havet. Svært mye av Sør-Afrika er en enorm høyfjellsslette, og Johannesburg ligger faktisk på ca. 1700 meter.

Men selv om vi visste at det er vinter her nede på denne tiden (motsatt av Norge), såpass langt sør for ekvator, er det overraskende kaldt.

Nattekulda som ennå har et iskaldt grep på landskapet kjennes godt selv med dobbel flecejakke og ei fargerik solkule som forsøker å rette opp den kjølige mottakelsen. De innfødte trakerne hutrer rundt oss under testskytingen, inntullet i det lille ekstra tøy de har.

Etter at samtlige jegere har passert nål-

øyet, fordeles to og to på hver sin profesjonelle jeger (PH) og så er vi endelig i gang!

Impala og vortevin er nærmest obligatoriske arter for en afrikanskførstegangsjeeger, begge deler godt representert på de litt mer åpne savannene noen kilometer sørover.

Knappt har vi plukket opp en ekstra tracker, en kortvokst, men utrolig blid og skarpsynt kar som heter Simon, før den første impalaen oppdages.

Ut av safaribilen og en god kilometer omvei for å komme i gunstigere vind, før ansmygingen kan begynne. Impalahannen har følge av fire–fem hundyr som stadig vekker avbryter beitingen med raske hoderykk for å oppdage eventuelle fiender. Selv om det nok først og fremst er tobeinte jegere som de frykter, er det stadig vekker leopard innom, så antilopene kan uansett aldri være helt trygge.

Akkurat i det PH'en Piedri bretter ut den obligatoriske, trebeinte skytestokken, skvetter plutselig en steenbuck opp av det lange, solsvilde gresset. Den knapt rådyrlamstore antilopen skremmer selvfølgelig impalaene over alle hauger og så er den sjansen borte.

Morgenøkta gir likevel uttelling for Kåre i form av nettopp en finfin impalahann og et ganske så imponerende eksemplar av et vortevin. Begge skuddene avgis sikre og kontrollerte, men til tross for gode treff i hjerte/lungeregionen er ultrasene etter skuddet overraskende lange.

Ingen tvil om at afrikanske dyr er utstyr med en god porsjon ekstra adrenalin!

En fattigmansbøffel. Ettermiddagens jakt er nærmest som dessert å regne etter formiddagens gode start og en døsigg lang lunsjpause. Bavianer er på alle måter sørafrikanske farmers sanne plageånder som ønskes dit pepper'n gror. Vi rusler sakte på en grusvei som følger et nesten uttørket elveleie, da hese apeskrisk opppe i fjellsiden bekrefter at vi er avslørt. Kort tid etter dukker de første svarte klumpene opp idet de flykter over veien langt der framme. Men avstanden er heller over 250 meter enn under, og apekattene holder stor fart.

Med ett blir Piedri var en bevegelse i motsatt side av elveleiet og en bushpig (den afrikanske varianten av villsvinet) dukker opp mellom kraftige vannplanter. Overraskende

tidlig ute er denne grisen som vanligvis bare er å se etter mørkets frambrudd.

Men kanskje er den sulten, kanskje er den plaget av alle fluelarvene som myldrer i det stygge såret den har over neseryggen, trolig etter nærkamp med en artsfrende.

Den forsøker å løpe i skjul oppover bratte, storsteinete fjellskrenten, men blir innhentet av 11,2 gram bly og ruller leddløst ned igjen.

Neste morgen er det gnu, eller blue wildebeest, som står øverst på ønskelista til Kåre. En større flokk spottes høyt oppe i fjellsiden like utenfor campen, men av en eller annen årsak blir de skremt før vi nesten rekker å forlate jeepen. I stor fart forsvinner de langs etter kammen og blir borte for oss. Trolig liten vits i å forsøke videre på disse nå. Et par timer senere må vi nok en gang innse at slaget er tapt, etter å ha sneket oss rundt og rundt en mindre flokk i lang tid. Problemet er tett bush som gjør det nødvendig å komme tett inn på dyrene og til slutt værstøkker vi uten brukbar skuddsjanse.

Men lykken står ofte den kjekke bi, og da den afrikanske trackeren omsider tar oss igjen etter å ha gått tilbake for å hente bilen, melder han om to enslige dyr som står i ei tette nede på flata. Gunstig vind og greit terreng gjør denne ansmygingen nesten for lett. På 40 meters hold snur en fin gnuokse prustende av mistenksomhet bredsidet til før den har tenkt å flykte, Men da er det for sent.

Et kort utras og Jørgensens kan svært fornøyd ta sin første «fattigmansbøffel» i nærmere åsyn. Det er en sjelden fin okse, kanskje fire–fem år gammel mener Piedri.

Bytter kamera med rifle. Og slik går dagene, jaktlykken veksler som vanlig litt fra dag til dag, men etter fire–fem dager har de fleste fått oppfylt ønskelisten sin. Og kanskje vel så det. Sebrakongen Brynjar topper nok kanskje lista med fire pyjamaslekdede og hestebeslektede skapninger. Det er ikke så dumt å ta opp bestillingsliste før avreise, da kan du jakte «gratis» på disse dyrene,

STORFIN GRIS: Vortevinet er morsomme dyr, og en fin hanngris med bananstore tenner er absolutt verdt å ta med seg hjem som et fint trofé fra Afrika.

og venner og bekjente får fine skinn på gulvet til halvparten av det en må betale her hjemme.

Bare fotografen er en smule betuttet over dårlig tid til egen jakt, er en på jobb så er en på jobb og må prioritere kameraet. Det er sjelden eller aldri særlig vellykket å kombinere rifle- og kamerajakt.

Etter at Jørgensen har belastet reisebudsjettet sitt med et siste langskudd av virkelige dimensjoner, på en vakker blesbukk i solnedgang, er det slutt. Men da kan fotografen bytte Canon med Husquarna og la oppmagasinert jaktiver få fritt utløp.

Nok en gang er det smilende Simon tracker som er vår sporhund. Og selv om det bestandig må en smule flaks til for å lykkes ordenlig på jakt, er det ingen tvil om at kunnskap og erfaring også må til.

Simon mener bestemt vi skal forsøke oss oppe ved en delvis gjengrodd gammel flystripe, hvor det fremdeles er mulig å lande med småfly. Hvis du har penger nok og ikke gidder å humpe fire–fem timer med bil ut i bushen, er det bare å få en bushpilot til å fly deg hit på under timen.

Knappt har vi nådd begynnelsen av flystripa før Simon oppdager warthog (vortevin) langt der oppe, en veldig god hanngris er verdt å forsøke mener han. Ut av bilen og en kilometers omgående bevegelse, før skuddholdet er redusert til vel 100 meter. Vortevinhannen står med rumpa til og graver i den harde sandjorda, men vrir seg endelig såpass at skuddet smeller. Utraset er kort men heftig, og Simon hadde rett. Bananliknende støttenner og vortenes størrelse får Simon til å anslå grisens alder til 18–20 år.

Sebrajakt med (ut)fall. Etter å ha stridd med litt uavklarte følelser på hvorvidt sebra var noe artig å jakte på eller ikke, er jeg endelig innstilt på å forsøke. De andre guttas jaktoplevelser på et hardskutt og slett ikke enkelt vilt, har vært overbevisende. Og kanskje har vi gått en snau kilometer fra vortevinfallet da et kraftig vrinsk rett i mot en oppadgående sol forteller med all mulig tydelighet at vi er grundig avslørt.

Men Simon får oss ned på kne og hveser på brukbart engelsk; Sit down and be quiet! Nå blir det et kvarters utventing, den som først mister tålmodigheten har tapt!

Med anlegg på Piedris skulder er jeg overklar da sebrahingsten taper og nysgjerrig tar noen skritt fram. Heldigvis har både Piedri og Simon fingrene i ørene når det smeller.

Men tydelig anslag like bak bogen er absolutt ikke godt nok for Piedri!

Irritert spør han hvorfor i all verden jeg ikke skjønner i bogen, her nede er det om å gjøre

FORNØYD DEBUTANT:

Rolf hadde tidligere bare jaktet småvilt, men i Afrika skjønner han sitt første klauv-vilt, en finfin impala, og kan nå også kalle seg storviltjeeger.

at vitale deler av bevegelsesapparatet blir ødelagt slik at fluktstrekningen blir kortest mulig. Selv om gode hjerte/lungeskudd kan hardskutte dyr gå langt og gjøre det omtrent umulig å finne de igjen i den tette bushen.

Vi leter og leter, men sporene er mange og på kryss og tvers. Og ikke en eneste bloddråpe!

Oppgitt setter vi oss ned da Piedri helt plutselig reagerer på en uventet lyd enda 100 meter framme.

DE GODE HJELPERNE: Ingen sak å jakte i Afrika! For en som er vant til å slitet begynner når skuddet har falt, er det himmelrik her nede. Villige hender tar de tyngste takene for deg.

– Der datt den, sier han bestemt og løper fram. Og sant nok, den store sebrahingsten har stått og lent seg mot et tre da blodtapet begynte å gjøre den ustø. For så å falle bevisstløs om.

Heldigvis gikk det altså bra, men jeg har lært at neste gang er det bogen som gjelder på skuddsterke afrikanske dyr!

Kulturelle forskjeller. Lille, rare Simon er også glad på mine vegne og omfavner meg for å vise jaktglede på tvers av alle kontinenter, kulturer og hudfarge. Men da jeg truer med å

gi ham et gledeskyss, river han seg løs og løper tvekroket av latter i sikkerhet så fort han kan på tynne, men kjappe bein.

Det tar litt tid før han våger seg tilbake, men nå er vi blitt skikkelige kompiser og blant annet forteller han stolt at han har tre barn; to jenter OG EN GUTT! Selv om han viser ekte glede over alle barna, understrekes sønnens betydning med en understrekende pekefinger i været.

Selv om det har vært en veldig spennende morgen, er det ikke til å nekte for at også ønskelista mi inneholder gnu. Og siden det fremdeles er tidlig formiddag er det ingen grunn til ikke å fortsette jakta!

Den neste timen ser vi flere sebraer, en stor og svært sky flokk med blesbukk, red hartebeest og mye vortevin. Men ingen gnuer, før vi nærmest tumler rett i en flokk. I det småkuperte terrenget beiter 10–12 gnuer av forskjellig størrelse og kjønn noen avsatter nder oss. De nærmeste dyrene er kanskje bare 40 meter fra oss. Håndflata ned betyr rett ned på rumpa og bli urørlig sittende. Men værdraget er ikke bra, nakkehårene kiler i en forrædersk svak, men tydelig nok bris. Fra oss og mot dyrene.

Lederkua, ei stor gammel rugge, kaster hodet opp midt i en saftig munnfull og er i helomvendig og strak galopp på null komma null.

Gode 20 minutter senere er vi igjen i stilling og kryper på armer og knær for å komme i skuddposisjon. Men nok en gang er vinden vår fiende, og denne gangen tar dyrene ut i enda kraftigere jag.

Toppen med gnu. Ja, ja, det ville nesten vært for mye av det gode om vortevinet mitt og sebraen skulle fått selskap av en gnu på slakteplassen i dag. Veien mot flystripa hvor vi forlot bilen er lang, tørr og varm. Konsentrasjonen sviner og tankene dreier mer og mer over på andre saker og ting.

Så, brått og ubarmhjertig ruser hjerteslagene vilt og ukontrollert, idet vi børstøkker seks–åtte gnuer ut av et tett bushområde, som

FOTO: BJØRN TRANGSRUD

ANNERLEDES ELGJAKT: Gisle er nok mest vant til raggete norske elger, men lot ikke anledningen gå fra seg til å felle en vakker sebra. Jaktguiden Hekules stråler til venstre.

galopperer av sted. Men etter 70–80 meter gjør flokken umotivert holdt og helomvendning, tydelig usikre og litt nysgjerrige på om dette egentlig var så farlig at det er nødvendig å løpe for livet.

Og det er det jo, for Piedri bråber meg sikte i sticket på gnuoksen, den tredje fra venstre som står vendt med fronten rett imot oss.

Det blir naturligvis bokstavelig talt knall og fall, mens resten av dyrene igjen flykter.

Noen kast på hodet og den gamle gnuen er død, så brått og galt kan det altså gå her i verden.

For en morgen og for en jakt, det er nesten ikke til å tro for en nordmann som slett ikke er vant til å få en skikkelig skuddsjanse hver dag. Men denne gangen tar Simon ingen sjanser med en glad jeger. Trusselen om varme omfavnelser sitter tydeligvis friskt i minne, han er allerede i godt jag vekk mens han rister av latter da han ser mitt storfornøyde uttrykk.

Epilog. Vi var sju norske gjenomsnittsjegere som felte 42 dyr i løpet av seks dager, og som sik-

kert kunne ha skutt langt flere. Men jakt her nede dreier seg mye om å felle et bestemt dyr, eller i alle fall et representativt trofé.

Alle var storfornøyde med både jakta, som representerte langt større utfordringer enn vi på forhånd hadde forventet (det var faktisk bra jakt etter norske begreper!), campen og ikke minst maten.

Selv om vi visste det ville være temperaturer ned mot null på natt/morgentimer, ble vi

FLOTT CAMP: Ikke bare bodde vi komfortabelt og spiste godt på jaktcampen Zingela; de lokale trackerne samt kokkene framførte også rituelle sanger og danser for oss.

overrasket over hvor kaldt det egentlig var. Det kom nemlig inn en kaldfront mens vi var der som gjorde det nødvendig med mer klær enn vi egentlig hadde med oss!

Skudd og skuddhold kan nok avvike noe fra det vi vanligvis praktiserer hjemme, men det er opp til hver enkelt om han/hun vil skyte. Du må absolutt ikke høre på guiden, hvis du selv synes skuddavstand overstiger hva du selv føler deg trygg og komfortabel med.

Som regel vil det bli nok av skuddsjanser likevel.

Det kan være en stor fordel med litt romslig reise/jakt-budsjett, da det er veldig fort gjort å bli revet med når en kommer ned og opplever så mange nye og ettertraktede viltarter.

Og har du tid og anledning, så legg gjerne inn en dags sightseeing i Johannesburg med Soweto som et naturlig høydepunkt. Selv om

SIKKELIG STORVILTJEGER: Denne finske jegeren hadde bestilt elefant lang tid i forveien. Selve jakta gikk nesten for kjapt, da han felte denne «vesle tassen» etter to-tre timers jakt første dagen.

det til tider advares mot å reise inn i denne fattige og til dels hardt kriminelle bydelen, er trolig sjansen for å oppleve noe utrivelig svært liten. Vel og merke hvis du leier en erfarne sjåfør med egen bil.

Men akkurat å tumle rundt på egen hånd er nok ikke å anbefale.

FIN KAR: 45 år gamle Simon var en utrolig omgjengelig og trivelig fyr, bestandig smilende og i godt humør. I tillegg var det lite som unngikk hans skarpe øyne av spor og sportegn!

Safarijakt i Afrika

- Lave temperaturer er nevnt, hvis du reiser på vår/forsommer her hjemme.
- Aktuelle riflekaliber er fra .308 Win. og oppover. Selv middels store antiloper er ganske hardskutte, slik at 6,5 x 55 kan være litt i minste laget.
- Under flyreisene er det påkrevet med støtsikker og låsbar geværkoffert. Husk at sluttstykket skal oppbevares i din egen koffert, adskilt fra selve våpenet.
- En god og lett håndkikkert kan være veldig grei å ha med seg.
- Patroner skal også transporteres i kofferten, i originalemballasje.
- I Sør-Afrika er det vanligvis ikke behov for spesielle vaksiner.
- Er du engstelig for slanger, ticks («flått») etc. er det veldig greit med jaktstøvler (eksempelvis vanlige militærstøvler) og lett vindtøy, som dekker armer og bein.
- Noen hundre amerikanske dollar i relativt små sedler kan være praktisk å ha med seg. For øvrig er den lokale valutaen Rand, som enkelt kan tas ut i minibanker.
- Det finnes en rekke norske og europeiske arrangører av slike jaktturet til Sør-Afrika. Det beste tipset i så måte er å be om referanser fra andre jegere som har jaktet nettopp der du har tenkt deg!
- Vi reiste med Tom Jensen i Safari Management og var svært fornøyde. Tom Jensen kan kontaktes enten på www.safarimgm.com eller mobilnr. 908 29 399.